

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO : 2015/5768
KARAR TARİHİ : 11/06/2016

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ

:

ŞİKAYETÇİ VEKİLİ

:-

ŞİKAYET EDİLEN İDARE

: İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

ŞİKAYETİN KONUSU

: Şikayet başvurusu, idarece maaşından döner sermaye (üretim teşvik primi)kesintisi yapılmamasını ve daha önce yapılan kesintilerin tarafına iadesini Kurumumuzdan talep etmektedir.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 18/12/2015

I.USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1. Şikâyet başvurusu, Kurumumuza e-başvuru yolu ile gönderilen, 18/12/2015 tarih ve 13043 sayı ile kayıt altına alınan, gerçek kişiler için şikâyet başvuru belgesi vasıtasıyla yapılmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanması için 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetın incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 2015/5768 şikayet numaralı Ret önerisiyle Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2. Yapılan ön inceleme neticesinde, şikâyet başvurusunun şikâyet konusuyla ilgili olarak 31/07/2015 tarihinde Kurumumuza yaptığı başvuruya 07/10/2015 tarihli Gönderme Kararı verildiği, Gönderme Kararı üzerine idare tarafından 17/12/2015 tarihinde şikayetçiye olumsuz cevap verilmesi üzerine şikayetçi bu kez 18/12/2015 tarihli şikayet başvuru dilekçesiyle Kurumumuza başvurmuştur. Yeniden yapılan şikayet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikayetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, gönderme kararı üzerine yapılan başvurunun süresinde olduğu, şikayetın inceleme ve araştırılmasına engel diğer ön inceleme konularında da bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3. Şikâyet başvurusu özetle; TEDAŞ özelleştirme uygulamaları sonucunda 4046 sayılı Kanunun 22'nci maddesi kapsamında, .../.... tarihinde Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'nde görevine başladığını, 2015 yılı Nisan ayında döner sermaye primi (üretim teşvik

primi) adı altında tarafına ödeme yapıldığını, ancak yapılan döner sermaye primi ödemesinin sonraki ay maaşına konu gelir kalemlerinden kesildiğini, çalıştığı kuruma 4046 sayılı Kanunun 22'nci maddesi kapsamında Devlet Personel Dairesi Başkanlığının İstihdam Fazlası Personel statüsünde atandığını, aynı Kanunun 22'inci maddesinin beşinci fıkrasında; *“Bu madde hükümlerine göre kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilen sözleşmeli personel ile iş kanunlarına tâbi personele, Devlet Personel Başkanlığına bildirildikleri tarihteki kadro ve pozisyonlarına ilişkin olarak bildirim tarihi itibarıyla almakta oldukları sözleşme ücreti, ücret (fazla mesai ücreti hariç), ikramiye, bankacılık tazminatı, ek ücret, ek ödeme, teşvik ödemesi ve benzeri adlarla yapılan ödemelerin toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); nakledildiği kurum veya kuruluştaki kadro ve pozisyonlara ilişkin olarak yapılan aylık, ek gösterge, ikramiye, her türlü zam ve tazminatları (ek tazminat ve bankacılık tazminatı dahil) makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, sözleşme ücreti, ücret, ek ücret, ek ödeme, teşvik ödemesi, döner sermaye payı ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (fazla mesai ücreti, fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması hâlinde aradaki fark tutarının, herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir.”* hükmü bulunmasına rağmen maaşına konu gelir kalemlerinden kesinti yapıldığını iddia ederek maaşından ve gelir kalemlerinden döner sermaye primi (üretimi teşvik primi) kesintisinin yapılmamasını ve daha önce yapılmış olan kesintinin tarafına geri ödenmesini talep etmektedir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4. İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünün/2016 tarih ve sayılı yazısında özetle; şikâyet başvurusunun özelleştirme uygulamaları sonucunda Devlet Personel Dairesi Başkanlığı tarafından 4046 sayılı Kanunun 22'nci maddesine tabii olarak İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğüne şef olarak atandığı ve/.... tarihinde görevine başladığı, başvurucuya 2015 yılı Nisan ayında döner sermaye (üretimi teşvik primi) olarak 896,88 TL brüt, 755,53 TL net ödeme yapıldığı, 2015 yılı Mayıs ayında söz konusu ödemenin başvurusunun maaşına konu gelir kalemi olan 666 KHK ek ödemesinden kesildiği, başvurusunun almış olduğu döner sermaye (üretimi teşvik primi) ödemeleri kadar kesinti yapıldıktan sonra maaşından başka kesinti yapılmadığı hususları belirtilmiştir.

C. Olaylar

5. Şikâyet başvurusu, Elektrik Dağıtım Anonim Şirketine çalışmaktayken, TEDAŞ özelleştirmesi uygulamaları sonucunda 4046 sayılı Kanunun 22'nci maddesi kapsamında,/.... tarihinde Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğünde şef olarak görevine başlamıştır. Başvurucuya 2015 yılı Nisan ayında üretimi teşvik primi olarak net 755,53 TL ödeme yapılmış olup söz konusu ödeme aynı yılın Mayıs ayında maaşına konu gelir kalemlerinden olan 666 KHK ek ödemesinden kesilmiştir.

5.1. Şikâyet başvurusu tarafından/2015 tarihinde üretimi teşvik primi kesintisinin maaşına konu gelir kalemlerinden yapılmaması ve kesilen tutarların tarafına iade edilmesi talebiyle Kurumumuza yapılan başvuruya 07/10/2015 tarihli Gönderme Kararı verilmiştir. Gönderme Kararı üzerine/2015 tarihinde Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü tarafından başvurusunun talebinin reddedilmesi üzerine şikâyet başvurusu tarafından/2015 tarihinde Kurumumuza tekrar başvuruda bulunulmuştur.

D. Kamu Denetçisi Abdullah Cengiz Makas'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

6. Şikayet konusu işleme ilişkin bilgi ve belgeler Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'nden istenilmiş, ilgili idarece konuya ilişkin belgelerin örnekleri gönderilerek 4 numaralı paragrafta değinilen açıklamalara yer verilmiştir.

7. Kamu Denetçisi tarafından şikayet konusunun çözümü için özel ve teknik bilgiye ihtiyaç duyulduğu değerlendirilerek .../2016 tarih ve ... sayılı yazı ile ... Defterdarlığı'ndan konusunda ehil Defterdarlık Uzmanı .., Şef ... ve Veri hazırlama ve Kontrol İşletmeni ... bilirkişi olarak görevlendirilmiştir.

8. Bilirkişi heyetince düzenlenen 12/05/2016 tarihli bilirkişi raporunda özetle; şikayet başvurusunun, Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğüne Elektrik Dağıtım A.Ş tarafından düzenlenen Maaş Nakil Belgesinden 2.950,05 TL (Aile, Çocuk ve Asgari Geçim İndirimi dahil) net maaş ile atandığının anlaşıldığı, atandığı kurumda alabileceği ücretin, maaş nakil belgesindeki net maaşını (Asgari Geçim İndiriminden kaynaklı artışlar hariç) geçemeyeceğinin açık olduğu,

8.1. 4046 sayılı Kanun uyarınca özelleştirme kapsamında bir kuruma atanan personele ödenecek ücretin tespitinde esas alınacak unsurun, naklen geldiği kurum tarafından düzenlenen Maaş Nakil Bildirimindeki (fazla mesai hariç) toplam net tutar olduğu, yeni atandığı kurumda aylık, ek gösterge, ikramiye, her türlü zam ve tazminatları (ek tazminat ve bankacılık tazminatı dâhil), makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, sözleşme ücreti, ücret, ek ücret, ek ödeme, *teşvik ödemesi, döner sermaye payı* ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödeme dahil edilerek hesaplanan toplam net tutarın Maaş Nakil Belgesinde yazılan tutardan az olması halinde aradaki farkın tazminat olarak ayrıca ödenmesinin 4046 sayılı Kanununun 22'nci maddesi hükmünün bir sonucu olduğu,

8.2. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek-9'uncu maddesinin 666 KHK ek ödemesiyle ilgili ayrıntılı bir düzenlemeye yer verildiği, EK-9'uncu maddenin bir bütün olarak değerlendirilmesinde, söz konusu maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen “... *Ancak üretimi teşvik primi ödenen personele, ödemenin yapıldığı tarih ile bir sonraki yılda yapılacağı tarih arasındaki dönemde birinci fıkra uyarınca kadro veya pozisyon unvanları için ödenmesi öngörülen ek ödemenin toplam net tutarı, anılan 3 üncü maddeye göre ödenen üretimi teşvik priminin net tutarına ulaştığı tarihten itibaren birinci fıkraya göre ödeme yapılmaya başlanır.*” hükmünden üretimi teşvik primi ödemesinden faydalanan personele, üretimi teşvik primi ödeme tutarına ulaşmaya kadar 666 KHK ek ödemesi yapılmaması gerektiği sonucunun çıkarıldığı tespitlerinde bulunularak şikâyet başvurusunun maaş bordrolarının incelenmesinden ilgiliye 2015 Nisan ayında ödenen ve aynı yılın Mayıs ayında maaşına konu 666 KHK ek ödemesinden mahsup edilen 755,53 TL ile ilgili olarak mevzuat hükümlerine herhangi bir aykırılık bulunmadığı yönünde görüş bildirilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

9. 2709 sayılı 1982 Anayasası'nın “*Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı*” başlıklı 74'üncü maddesinde; “*Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler...*” hükmü yer almaktadır.

10. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun "Kurumun Görevi" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrası; *"(1) Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir."* şeklindedir.

11. 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22'nci maddesinin beşinci fıkrasında; *"Bu madde hükümlerine göre kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilen sözleşmeli personel ile iş kanunlarına tâbi personele, Devlet Personel Başkanlığına bildirildikleri tarihteki kadro ve pozisyonlarına ilişkin olarak bildirim tarihi itibarıyla almakta oldukları sözleşme ücreti, ücret (fazla mesai ücreti hariç), ikramiye, bankacılık tazminatı, ek ücret, ek ödeme, teşvik ödemesi ve benzeri adlarla yapılan ödemelerin toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); nakledildiği kurum veya kuruluştaki kadro veya pozisyonlara ilişkin olarak yapılan aylık, ek gösterge, ikramiye, her türlü zam ve tazminatları (ek tazminat ve bankacılık tazminatı dâhil), makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, sözleşme ücreti, ücret, ek ücret, ek ödeme, teşvik ödemesi, döner sermaye payı ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (fazla mesai ücreti, fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir..."* hükmüne yer verilmiştir.

12. 969 sayılı Tarım ve Köyüleri Bakanlığının Merkez ve Taşra Kuruluşlarına Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun 3'üncü maddesinin son fıkrasında; *"Döner sermaye işletmelerinden elde edilen kârın en fazla % 80'i, Bakanlık kadro ve pozisyonlarında bulunan personelden kârın elde edilmesinde emeği geçen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ve bu Kanunun 4/B maddesine tâbi personele katkıları oranında, asgari ücretin yıllık brüt tutarının iki katını aşmamak üzere, üretimi teşvik primi olarak ödenebilir..."* hükmü düzenlenmiştir.

13. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek-9'uncu maddesinde; *"(1) Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre almakta olan personele, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı Cetvele dahil pozisyonlarda istihdam edilen sözleşmeli personele, subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, sözleşmeli subay ve astsubay adayları ile uzman jandarma ve uzman erbaşlara, mali haklar kapsamında yapılan her türlü ödemeler dahil almakta oldukları toplam ödeme tutarı dikkate alınmak suretiyle aynı veya benzer kadro ve görevlerde bulunan personel arasındaki ücret dengesini sağlamak amacıyla, en yüksek Devlet memuru aylığına (ek gösterge dahil), ekli (I) sayılı Cetvelde yer alan kadro ve görev unvanlarına karşılık gelen oranların uygulanması suretiyle hesaplanan tutarda ek ödeme yapılır... (4) Birinci fıkra kapsamına giren personelden; 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin son fıkrasında öngörülen ödemelerden yararlananlara, birinci fıkraya göre ödeme yapılmaz. Ancak üretimi teşvik primi ödenen personele, ödemenin yapıldığı tarih ile bir sonraki yılda yapılacağı tarih arasındaki dönemde birinci fıkra uyarınca kadro veya pozisyon unvanları için ödenmesi öngörülen ek ödemenin toplam net tutarı, anılan 3 üncü maddeye göre ödenen üretimi teşvik priminin net tutarına ulaştığı tarihten itibaren birinci fıkraya göre ödeme yapılmaya başlanır."* düzenlemelerine yer verilmiştir.

14. Devlet Memurları Kanunu 161 Seri Numaralı Genel Tebliğinin; A) 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 9'uncu Maddesi Uyarınca Yapılacak Ek Ödemeye İlişkin

Açıklamalar Bölümünün 8 numaralı paragrafında; “375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan hükme istinaden; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının üretimi teşvik priminden yararlanan personeline anılan maddenin birinci fıkrasına göre ek ödeme yapılmayacaktır. Ancak söz konusu personele, üretimi teşvik primi ödemesinin yapıldığı tarih ile bir sonraki yılda bu ödemenin yapılacağı tarih arasındaki dönemde 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (1) sayılı Cetvelde kadro veya pozisyon unvanları için ödenmesi öngörülen ek ödemenin toplam net tutarı, ödenen üretimi teşvik priminin net tutarına ulaştığı tarihten itibaren aylıklara ilişkin hükümler göz önünde bulundurulmak suretiyle ek ödeme yapılmaya başlanacaktır. ... Üretimi teşvik primi ödemelerinin ayın 15'inden sonraki bir tarihte yapılması halinde peşin olarak ödenmiş olan ek ödemenin, üretimi teşvik primi ödemesinin yapıldığı tarihten sonraya isabet eden kısmı geri alınacaktır.” açıklamalarına yer verilmiştir.

B. Kamu Denetçisi Abdullah Cengiz Makas'ın Kamu Başdenetçisi'ne Önerisi

15. Kamu Denetçisi tarafından şikayet başvurusunun maaşından yapılan kesintinin usul ve mevzuata uygun olduğu, bilirkişi incelemesinde de yapılan kesintilerde mevzuata herhangi bir aykırılık tespit edilmediği değerlendirilerek şikayetin reddi yönündeki öneri Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

C. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gereke

16. Şikâyet başvurusu; 3 numaralı paragrafta açıklandığı üzere; maaşından ve gelir kalemlerinden döner sermaye primi (üretimi teşvik primi) kesintisinin yapılmaması ve daha önce yapılmış olan kesintinin tarafına geri ödenmesi talebiyle Kurumumuza başvurmuştur.

17. Somut olayda; başvurusunun Elektrik Dağıtım A.Ş.'de çalışmaktayken .../.... tarihinde 4046 sayılı Kanununun 22'nci maddesi kapsamında Devlet Personel Başkanlığı tarafından istihdam fazlası personel statüsünde Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğüne şef olarak atanarak/.... tarihinde görevine başladığı, nakil tarihinde düzenlenen maaş nakil belgesinde başvurusunun 2.950,05 TL net tutar ile naklinin yapıldığı, şikayetçinin nakledildiği kurumda kadro ve pozisyonuna ilişkin yapılan aylık, ek gösterge, ikramiye, her türlü zam ve tazminatları, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, sözleşme ücreti, ücret, ek ücret, ek ödeme, teşvik ödemesi, döner sermaye payı ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (fazla mesai ücreti, fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti hariç) dahil edilerek hesaplanan toplam net tutarın maaş nakil belgesinde yazılan tutardan az olması sebebiyle aradaki farkın 4046 sayılı Kanununun 22'nci maddesinin beşinci fıkrası düzenlemesi gereğince fark tazminatı olarak başvurucaya ödendiği anlaşılmıştır.

18. Şikayet başvurusunun maaşına konu gelir kalemlerinden bir diğerinin 666 KHK ek ödemesi olduğu, 666 KHK ek ödemesinin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek-9'uncu maddesi kapsamında ödendiği, söz konusu maddede yapılacak ek ödemeye ilişkin ayrıntılı bir düzenlemeye yer verildiği, aynı maddenin dördüncü fıkrasında üretimi teşvik primi ödenen personele 666 KHK ek ödemesinin üretimi teşvik primi tutarına ulaştığı tarihten itibaren ödenmeye başlanacağını düzenlendiği, başka bir ifadeyle üretimi teşvik primi tutarı kadar olan kısım için 666 KHK ek ödemesinin yapılmayacağı, 666 KHK ek ödemesinin söz konusu üretimi teşvik primi tutarını aştığı andan itibaren ödenmeye başlanacağı hususunun 161 seri numaralı Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde ayrıntılı olarak açıklandığı, üretimi teşvik primi ödemelerinin ayın 15'inden sonraki bir tarihte yapılması halinde peşin olarak ödenmiş olan 666 KHK ek ödemesinin, üretimi teşvik primi ödemesinin yapıldığı tarihten sonraya isabet eden kısmının geri alınacağı hususları tespit edilmiştir.

19. Yukarıdan beri anlatılan hususlar, şikâyet başvurusunun iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, yasal mevzuat, bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamı hep birlikte değerlendirildiğinde; şikâyet başvurusuna 2015 yılı Nisan ayında 969 sayılı Kanunun 3'üncü maddesi kapsamında üretimi teşvik primi olarak 896,88 TL brüt, 755,53 TL net ödeme yapıldığı, yapılan bu ödemenin 2015 yılı Mayıs ayından başvurusunun maaşına konu gelir kalemlerinden biri olan 666 KHK ek ödemesinden mahsup edildiği, üretimi teşvik primi tutarını aşan kısmın 666 KHK ek ödemesi olarak başvurucuya ödendiği, söz konusu kesinti yapıldıktan sonra takip eden aylarda başvurucuya 666 KHK ek ödemesinin yapılmaya devam ettiği, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin EK-9'uncu maddesi bir bütün olarak değerlendirildiğinde başvurusunun maaşından yapılan kesintinin usulüne uygun olduğu, ayrıca 8 numaralı paragrafta ayrıntısına yer verilen bilirkişi raporunda da başvurusunun maaşından ve maaşına konu gelir kaleminden yapılan kesintilerde mevzuata herhangi bir aykırılık tespit edilmediğinin bildirildiği, başvurusunun 2015 yılı Nisan ayında almış olduğu üretimi teşvik primi tutarının, aynı yılın Mayıs ayında maaşına konu gelir kalemi olan 666 KHK ek ödemesinden mahsup edilmesine ilişkin idarenin işleminde herhangi bir hukuka aykırılık tespit edilemediği anlaşıldığından şikâyetin reddine karar vermek gerekmiştir.

D. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

20. 2709 T.C. Anayasasının "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesindeki eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13 üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17 inci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bilgi ve bulguya rastlanmadığı gibi şikâyete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan başkaca bir insan hakkı ihlalinin tespit edilemediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

E. İyi Yönetişim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

21. Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun olarak hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri de beklenmektedir.

22. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi Yönetim İlkeleri" başlıklı 6'ncı maddesinde "*Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum ve davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar.*" hükmü yer almaktadır. Söz konusu Yönetmelik hükmünde yer alan ilkelerin kaynağını teşkil eden Avrupa Birliği Temel Haklar Şartının 41'inci maddesinde de iyi yönetim hakkından bahsedilmekte olup, benzer ilkelere Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen "Avrupa Doğru İdari Davranış Yasasında da yer verilmiştir.

23. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; somut olayda Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgeleri idarenin yasal süresi içerisinde gerekçeli olarak Kurumumuza gönderdiği,

ayrıca idarece Kurumumuz tarafından verilmiş olan Gönderme Kararı üzerine şikâyetçiye süresi içinde cevap verildiği, idarenin “kanunlara uygunluk”, “makul sürede karar verme”, **ilkelerine uygun hareket ettiği**, ancak idarenin, şikâyetçiye verdiği ret cevabının gerekçeli olmadığı, ayrıca başvurucuya hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini göstermediği anlaşıldığından idarenin iyi yönetim ilkelerinden “hesap verilebilirlik”, “kararların gerekçeli olması” ve “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” **ilkelerine uymadığı** anlaşılmış olup idarenin bundan böyle bu ilkelere de uyması beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

24. 29/06/2012 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17 inci maddesinin sekizinci fıkrasına göre Kamu Denetçiliği Kurumu'na, dava açma süresi içinde yapılan başvuru, işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup, 21 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi halinde, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararın ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

25. 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40 inci maddesinin 2 nci fıkrasında, “Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.” hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden kalan süre içinde İdare Mahkemesi’ne yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçeler ve dosya kapsamına göre şikayetin **REDDİNE**,

Kararın şikâyetçiye ve Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü’ne tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

e-imzalıdır

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi